

dette Arbejde? Er det tværtimod ikke snart nødvendigt at gaa fra de smukke Ord, den stadige Erklæring om de Principper, man hylder, til endelig at paa-begynde ved Vedtagelse her i Tinget af Lovforslag et Arbejde paa Juni-Grundlovens Genindførelse? Lad os blot huske et Øjeblik tilbage, hvorlænge siden det er, at Grundloven blev tagen fra dette Folk, og hvilket Indtryk det gjorde, da den blev dette Folk berøvet. To af dette Lands betydeligste Mænd i forrige Aarhundrede, Tscherning og Grundtvig, gik til Kongen i det ejendommelige Ærinde at bede ham bruge sit kongelige Veto til at befri Landet fra den „Fare og Ulykke“, som Grundloven af 1866 vilde være. Og da dette sidste fortvivlede Forsøg paa at hindre denne Ulykke og Fare var strandet, traadte Tscherning, den mægtigste af alle Venstrepolitikere, der har været i dette Land, ud af Rigsdagen og skrev til sine Vælgere disse Ord: „Det Hver, De saaledes have betroet mig, har jeg røgtet af yderste Evne, især har jeg søgt at forsvare den Grundlov af 5. Juni 1849, hvis politiske Lighedsret udgjorde den brede Grundvold, hvorpaa Statsmagt og Frihed være lige fast byggede. Statsmagten har nu skuddet dette Grundlag bort under sine Fødder og sat Uligheden i Stedet; . . . Grundloven af 5. Juni 1849 er ved disse forenede Bestræbelser sunken i Gruus“. Disse Ord ere Tschernings Afskedsord med det politiske Liv. Mon det nu ikke, 44 Aar efter, at disse Ord bleve skrevne, skulde være paa Tide for Alvor at optage et Arbejde paa at genrejse Juni-Grundloven af det Grus, hvori den er sunken i Juli 1866? Jeg synes, at de Herrer, som have Regeringens store Ansvar, og det Parti, som har den Ære at være Flertal, som Folket har betroet at have Flertal her i Salen, maa give Grunde for, at det ikke vil paatage sig dette Arbejde. Vi i det radikale Venstre ønske at medvirke af al vor Evne hertil. Vi ville fremme denne Sag efter de Vilkaar, der gives os. Vi ønske, at Vilkaarene skulle blive for Juni-Grundloven saa gode som muligt, men vi ere jo ikke Flertal.

Om det Forslag, som Socialdemokraterne have fremsat angaaende en Forfatningskommission, mener jeg, at det paa dette Tidspunkt er umuligt at tage Standpunkt dertil. Thi hvis det lykkes efter anden og tredie Behandling at sende denne Sag op i Landstinget som et Forslag til Landstinget om en Forfatningsomdannelse, bliver jo Kommissionen overflødig. Hvis

derimod man indskrænker sig til den lille Grundlovsændring, mener jeg, at først da kommer Tidspunktet til at drøfte, om denne Kommission vil være den rette Vej. Jeg har hørt til min Overraskelse, at det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) sagde, at denne Sag skulde i Udvalg. (*Borgbjerg*: Jeg antog det, jeg har hørt det). Jeg har faaet det bekræftet ved Forespørgsel. Det har for-bavset mig, thi da Sagen er gennemdrøftet under hele forrige Rigsdagssamling og er bleven ført til en Afslutning, som det Parti, der nu er Flertal, gav sin Tilslutning; og Regeringen har fremsat Forslaget i nøje Overensstemmelse med det i Fjor af Folketinget vedtagne Lovforslag, vilde man kunne sende det op uden Drøftelse. De Ændringsforslag, vi ønske at stille, kunne vi meget vel stille uden Udvalgsbehandling. Jeg frygter lidt for, at Beslutningen om Udvalgsbehandling er et nyt Vidnesbyrd om den Interesse, der næres for denne Sag af samme Art som det, Regeringen aflagde, da den fremsatte denne Sag til Behandling først nu i den anden Halvdel af Rigsdagssamlingen i Stedet for i den første. Men hvis Sagen skal til Udvalgsbehandling, vil jeg bede Flertallet i denne Sal om at fremme Udvalgsbehandlingen med størst mulig Hurtighed, for at ikke Skinnet af at ville hensylte denne Sag skal komme til at hvile paa Folketinget.

Ellinger: Da vi for fire Aar siden her paa Rigsdagen behandlede Spørgsmaalet om den kommunale Valgret, udtalte en Venstremænd, Gaardejer Thuesen, herom følgende: „For mange af os gamle Venstremænd er der noget overmaade trist i at betragte det Arbejde, der udføres af danske Gaardmænd for at slippe af med deres politiske Indflydelse. Jeg begriber ikke dette: at medens andre Samfundsklasser hænge i for at udvide deres Magt, lægge Landmændene sig i Selen for at blive deres egen kvit“. Man vilde den Gang endelig af med den privilegerede Valgret i Kommunerne, uagtet man i den dog havde noget Værn mod Masseherredømmet, og man skabte en ny privilegeret Valgret af en, forekommer det mig, anderledes farlig Karakter end den, man havde tidligere, idet man gjorde det muligt, at i en Kommune Styrelsen kan overtages af et Flertal af Vælgere, som frit kunne udskrive Skat af de øvrige og navnlig i Kraft af Bestemmelsen om det frie Skøn kunne nedskrive deres egen Skat til et rent Mi-